

Transatlantyk w mieście

Motywy przewodnim tej edycji festiwalu jest „Lądowanie na Księżycu i inne zawieszony sny”. Dokładnie 50 lat po zakończonej sukcesem, historycznej misji Apollo 11, będziemy razem z widzami zastanawiać się, jakie marzenia, sny i śmiały projekty poruszają dziś naszą zbiorową wyobraźnię? Czy mamy odwagę marzyć? Co nas inspiruje i do jakich światów tęsknimy, jakich nowych lądów szukamy?

Podczas Gali Otwarcia w piątek 12 lipca w EC1 odbędzie się polska premiera hollywoodzkiego filmu „Znajdę Cię” (reż. Martha Coolidge), w którym obok gwiazd: Stellana Skarsgård, Leo Sutera, Adelaide Clemens czy Connie Nielsen, widzowie zobaczą polskich aktorów: Agatę Buzek, Małgorzatę Kożuchowską, Jacka Braciaka czy Marcina Czarnika. Film opowiada o romantycznej miłości Rachel Rubin i Roberta Pułaskiego, wystawionej na próbę przez koszmar II wojny światowej. Zdjęcia do niego zostały w dużej części nakręcone w Łodzi, a muzykę skomponował Jan A.P. Kaczmarek. Dwa kolejne filmy otwarcia to „Niewidoczne życie sióstr Gusmão” (reż. Karim Aïnouz). To nagrodzona w Cannes, osadzona w realiach Rio de Janeiro lat 50. historia wchodzących w dorosłość sióstr Guidy i Euridice Gusmão, które zostają rozdzielone i próbują się odnaleźć. Trzeci film otwarcia to niezwykle „Jaskółki nad Kabulem” (reż. Zabou Breitman, Eléa Gobbé-Mévellec) - niezwykle animacja przedstawiająca historie mieszkańców tytułowego miasta, którzy starają się nie stracić nadziei w okrutnej rzeczywistości zrujnowanego Kabulu.

Sekcje

W konkursie Nowe Kino jedną z 35 premier będzie film „Tam gdzie musi być niebo”, którego reżyser Elia Suleiman otrzymał w Cannes nagrodę specjalną. Filmy prezentowane w tej sekcji to wybór najciekawszych premier z całego świata, włącznie z filmami nagradzonymi na najważniejszych festiwalach: w Cannes, Wenecji, Locarno, Berlinie czy Sundance. Filmy pokazywane w Nowym Kinie powalczą o Transatlantyk Distribution Award. Nagroda zostanie przeznaczona na wsparcie dystrybucji zwycięskiego tytułu w polskich kinach. Decydują widzowie. Swoją nagrodę przyzna także Jury Młodych Krytyków złożone z laureatów konkursów krytyczno-filmowych Festiwalu Kamera Akcja.

Inne filmy tej sekcji to: „Sybilla” (reż. Justine Triet) - przewrotna historia terapeutki (z problemami), która pragnie wrócić do swoich młodościowych pasji i pisać, a za temat książki obiera życie (i problemy) jednej ze swoich pacjentek oraz „Ninę Wu” - najnowszy film utalentowanego twórcy z Tajwanu - Midiogo Z. Fascynujący thriller psychologiczny ukazuje historię aktorki, tytułowej Niny Wu, jej drogę do sukcesu oraz wszystkie trudności, z jakimi musi się borykać w okrutnym świecie show-biznesu.

W Konkursie Polskich Krótkich Metraży prezentowane są najlepsze krótkie formy filmowe zrealizowane w ciągu ostatnich dwóch lat. Tego roku do finału weszło 28 filmów: 6 animacji, 5 dokumentów i 17 fabuł. Ocene je międzynarodowe jury w składzie: Neil Young - brytyjski krytyk filmowy i kurator; Paweł Borowski - reżyser, jego najnowszy film „Ja teraz kłamię” zostanie pokazany podczas Festiwalu; oraz Edvinas Puksta - krytyk filmowy i selekcjoner Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Tallinie. Zwycięzca otrzyma Złotą Arkę za najlepszy film krótkometrażowy oraz 10 tysięcy złotych, natomiast laureaci drugiej i trzeciej nagrody dostaną, odpowiednio, 7 i 5 tysięcy złotych.

W ramach sekcji retrospektywy organizatorzy zapraszają widzów na retrospektywy czterech wybitnych twórców. Pierwsza zaprezentuje filmy największego meksykańskiego reżysera Arturo

Ripsteina, współpracownika i przyjaciela Luisa Buñuela. Będą to: „Karmazynowa głębia”, inspirowany historią antycznej Medei dramat „Takie jest życie” oraz czarna komedia „Zguba mężczyzn”. Podczas Gali Otwarcie Ripstein odbierze nagrodę FIPRESCI Platinum Award 94, przyznawaną wybitnym reżyserom filmowym. Festiwal Transatlantyk jest jednym z dwóch festiwali filmowych na świecie, podczas których wręczana jest ta jubileuszowa nagroda Międzynarodowej Federacji Krytyków Filmowych FIPRESCI.

W ramach retrospektywy Wojciecha Marczewskiego zostaną pokazane jego wszystkie filmy kinowe: „Zmory”, jeden z najbardziej spektakularnych debiutów w polskim kinie, „Dreszcze”, opowieść o dorastaniu w epoce stalinizmu, legendarną i zrealizowaną w Łodzi „Ucieczkę z kina Wolność” z fenomenalną rolą Janusza Gajosa jako cenzora oraz adaptację powieści Pawła Huelle – „Weiser”, w której Wojciech Marczewski po raz kolejny podejmuje temat dojrzewania i piętna, jakie odciska przeszłość. Widzowie zobaczą także dwa filmy telewizyjne Wojciecha Marczewskiego: „Klucznika” oraz „Czas zdrady”. Reżyser będzie gościem festiwalu.

Twórczość Asifa Kapadii, jednego z najciekawszych dziś twórców dokumentalnych na świecie będzie reprezentowana przez wszystkie części jego hipnotyzującej trylogii o ikonach popkultury, sławie i fatum – „Diego”, „Sennę” i „Amy”. „Diego” złożony z wyszperanych materiałów archiwalnych, jest fascynującą opowieścią o Diego Maradonie – genialnym piłkarzu, bożyszczu kobiet i... zakładniku neapolitańskiej mafii. Widzowie Transatlantyku zobaczą także „Sennę”, wnikliwy i niejednoznaczny portret Ayrtona Senny, trzykrotnego mistrza świata Formuły 1. „Amy” to historia charyzmatycznej, obdarzonej muzycznym geniuszem, uwielbianej, a jednocześnie nieprzystosowanej do współczesnego świata i osaczonej przez media piosenkarki - Amy Winehouse.

Bohaterem czwartej retrospektywy będzie Aleksiej German, najbardziej niedoceniony z największych reżyserów rosyjskich, wizjoner kina, twórca posługujący się własnym, unikalnym i nie dającym się zapomnieć językiem. Pokazane zostaną wszystkie filmy tego kultowego reżysera, wychodząc od „Siódmego towarzysza”, w którym German opowiada o starszym generale carskiej armii, zamkniętym w areszcie wraz z innymi reprezentantami dawnego ustroju, przez „Dwadzieścia dni bez wojny”, czyli fabularyzowaną wersję wspomnień Konstantina Simonowa, słynnego radzieckiego korespondenta z frontów II wojny światowej, po film „Mój przyjaciel Iwan Łapszyn” - impresyjny portret ZSRR lat 30., widziany oczami dziecka. W programie retrospektywy znalazły się także „Trudno być bogiem”, adaptacja futurystycznej powieści braci Strugackich, jeden z najbardziej sugestywnych i sensualistycznych obrazów ludzkiej degradacji, jakie wydało kino oraz „Próba wierności”, czyli realistyczny, pozbawiony heroizmu obraz drugowojennej partyzantki. Retrospektywę domknie najważniejszy film Germana – „Chrustaliow, samochód!”, nominowana do Złotej Palmy w Cannes opowieść pokazująca nastrój schyłkowego stalinizmu, ukazanego jako labirynt, wypełniony paranoją, rozkładem i groteskowymi postaciami współtworzącymi okrutny system.

Sekcja „Historie kina” to filmy należące do klasyki filmowej, podróż po historii X Muzy. Motywem przewodnim tej części programu będą „Inne światy”. Zobaczymy 13 filmów zrealizowanych pomiędzy latami 60. a początkiem bieżącej dekady. Będzie to m.in. film „Życie rodzinne” Krzysztofa Zanussiego, który będzie gościem Festiwalu, słodko-gorzka wiwisekcja relacji między pokoleniem przedwojennych kapitalistów (ojca i ciotki), mieszkającą z nimi córką Bellą oraz próbującym odciąć się od rodziny synem Ziemowitem - młodym inżynierem pracującym na Górnym Śląsku. W ramach „Historii kina” wyświetlone zostaną także: „I raz, i dwa” (reż. Edward Yang) - ostatni film mistrza tajwańskiej Nowej Fali - majestatyczną, lecz bezpretensjonalną opowieść o roku z życia mieszkającej w Tajpej kilkupokoleniowej rodziny, kultowego „Taksówkarza” Martina Scorsese, czyli opowieść o weteranie wojny w Wietnamie, który próbuje odnaleźć się po powrocie do kraju.

Nad programem Kina Kulinarnego od 9 lat czuwa twórca i wieloletni kurator tej sekcji na Berlinale - Thomas Struck. W tym roku zobaczymy filmy: „Bóg w każdym ziarnku” (reż. Miguel Ángel Jiménez, kolacja Paweł Rumowski), „Nasze miejsce na ziemi” (reż. John Chester, kolacja: Patryk Dziamski & Robert Skubisz), „Ogień: kuchenne (r)ewolucje” (reż. Maya Gallus, kolacja: Tomek Jakubiak), „Soufra” (reż. Thomas A. Morgan, kolacja: Ernest Jagodziński) oraz „Wielkie otwarcie” (reż. Campbell Scott, Stanley Tucci, kolacja: Przemysław Wieloch).

Kilkadziesiąt wygodnych łóżek z baldachimami stojących w łódzkim Pasażu Schillera to miejsce Kina Łóżkowego, w którego repertuarze znalazły się filmy: „120 uderzeń serca” Roberta Campillo, „Jackie Brown” Quentina Tarantino, „Dziedziczki” Marcela Martinessiego, „Lato” Kirilla Serebrennikova, „Fuga” Agnieszki Smoczyńskiej czy „Kafarnaum” Nadine Labaki.

Najlepsze filmy dla młodych widzów i polskie premiery filmów dla dzieci znalazły się w sekcji „Filmowy klan urwisów”. Oprócz filmów są także warsztaty. Mali widzowie zobaczą m.in. „Basię 2” (reż. Marcin Wasilewski, Łukasz Kacprowicz) - animację o najnowszych przygodach przebojowej pięcioletki, „Mamy talent” (reż. Christian Lo), czyli szalone, muzyczne kino drogi z Norwegii oraz ukazujące potężną siłę przyjaźni „Robaczki z zaginionej dżungli” (reż. Hélène Giraud, Thomas Szabo) - film, które udowadniają, że dla chcącego (robaczka) nic trudnego - choćby to „nic trudnego” oznaczało ratowanie lasów deszczowych.

W sekcji „Kalejdoskop” zaprezentowane zostaną filmy odzwierciedlające to, co dzieje się w dzisiejszym świecie i dzisiejszym kinie; wartościowe nowe tytuły, przedpremierowo prezentowane na Transatlantyku. W ramach sekcji zobaczymy: „PJ HARVEY. A Dog Called Money” Seamusa Murphy’ego, „Ustrzelić mafię” Kim Longinotto, „Obrazy bez autora” Florianana Henckela von Donnersmarcka czy „Synonimy” Nadava Lapida.

„Kino nocą” to sekcja przygotowana z myślą o tych widzach, którzy uważają, że dobre kino jest lepsze niż sen. Jej motywem przewodnim będzie „Jeden”: jeden niefortunny krok, jedno przegapione metro, jeden dzień... Na pokazach dla nocnych marków pojawią się m.in. „Jednym cięciem” (reż. Shin'ichirô Ueda), „The Boys” (reż. Dan Trachtenberg) czy „Gangster, glina i diabeł” (reż. Won-Tae Lee).

„Sezon” to z kolei przegląd najciekawszych premier sezonu 2018/19 w polskich kinach. Od głośnych, oscarowych produkcji, jak „Green Book” Petera Farelly’ego, „Roma” Alfonso Cuarona czy „Faworyta” („The Favourite”) Yorgosa Lanthimosa, przez te nagrodzone w Cannes: „Złodziejaszki” (reż. Hirokazu Kore-eda) i „Dogman” Matteo Garrone, po filmy polskich reżyserów, o których wiele mówiło się w ostatnich miesiącach („Monument” Jagody Szalc czy „Córka trenera” Łukasza Grzegorzka).

Edukacja

Festiwal Transatlantyk to nie tylko pokazy filmowe, ale też bogaty repertuar dostępnych i bezpłatnych wydarzeń towarzyszących: spotkań z profesjonalistami, paneli dyskusyjnych, debat, wykładów czy warsztatów. Szeroka oferta edukacyjna Transatlantyku poświęcona jest zarówno tematom branżowym - porusza zagadnienia z obszaru produkcji filmowej i developmentu - jak i ważkim zagadnieniom społecznym. W jej ramach odbędą się kursy mistrzowskie (Master Class) z Arturo Ripsteinem, Wojciechem Marczewskim oraz Martha Coolidge. Trzy spotkania w Szykier Coffee&Bistro, podczas których dziennikarz „Tygodnika Powszechnego” - Rafał Woś wraz z zaproszonymi gośćmi oraz widzami Festiwalu będzie zastanawiał się nad marzeniami, które współcześnie poruszają społeczną wyobraźnię. W debacie zatytułowanej „Marzenie o dobrobycie dla wszystkich, czyli o tym, czy nowoczesna teoria pieniądza (MMT) oraz bezwarunkowy dochód podstawowy mogą zmienić nasz świat?” udział wezmą dr Iwo Augustyński i dr Maciej Szlinder. O

„Marzeniu o postępie w służbie człowiekowi, czyli czy roboty mogą pracować nie zamiast nas lecz dla nas” Rafał Woś dyskutować będzie z dr. Grzegorzem Lindenbergiem, zaś w towarzystwie pr. Andrzeja Szahaja dziennikarz oraz festiwalowa publiczność będą zastanawiać się nad „Marzeniem o Europie. Kto ukradł zwykłym ludziom sen o wspólnocie?”.

Hasło „Bliskie spotkania trzeciego stopnia. Czy twórcy i krytycy mówią innymi językami?” przyświecać będzie dyskusji poświęconej sposobom komunikacji twórców i krytyków, ale także dystrybutorów i programerów festiwalowych. Wspólnie zastanowimy się, czy zderzenie każdej z tych grup jest skazane na konflikt. Jak wygląda wymarzona współpraca? W rozmowie wezmą udział reżyserzy i krytycy - laureaci Festiwalu Krytyków Sztuki Filmowej Kamera Akcja.

Wykłady Uniwersytetu SWPS w przestrzeni Kina Łózkowego VOX będą oscylować wokół filmu i marzeń. Oto niektóre tematy: „Projektowanie jako tworzenie świata”, „Filmoterapia – kino vs. nasze marzenia” czy „Rozsadzić kanon! O kinie polskim młodej generacji”.

Muzyczną odsłonę Festiwalu tworzą nie tylko widowiskowe, muzyczne Gale Otwarcia i Zamknięcia, ale też jedyny na świecie konkurs improwizacji natychmiastowej, pozwalający uczestnikom na spontaniczne zaprezentowanie muzycznej interpretacji formy wizualnej oraz zderzenie swojej twórczości z obrazem i reakcją widzów. Popis niezwykle wyobraźni muzycznej, opanowania i biegłości technicznej. Tego roku konkurs odbędzie się 18 lipca w Teatrze Nowym im. K. Dejmka w Łodzi. Nagrody Transatlantyk Instant Composition Contest™ wręczone zostaną 19 lipca 2019 r. podczas uroczystej Gali Zamknięcia Festiwalu.

Miejsca festiwalowe

Głównym kinem Festiwalu Transatlantyk w tym roku jest Cinema City Manufaktura - to tu odbywać się będą pokazy filmów, spotkania i master classes zaplanowane w ramach programu 9. edycji Transatlantyku. Pokazy festiwalowe odbywać się będą także w Muzeum Kinematografii (Kinie Kinematograf). Miejscem Gali Otwarcia i Gali Zamknięcia będzie EC1 (ul. Targowa 1/3). Klub Festiwalowy mieści się Niebostanie w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 17.

Bilety

Pojedyncze bilety w cenie 7 zł można kupić w Centrum Akredytacyjnym Festiwalu znajdującym się na terenie Cinema City Manufaktura oraz przez stronę www.transatlantyk.org (podczas zakupu online doliczana jest opłata manipulacyjna).

Bilety na seans w Kinie Kulinarium połączone z kolacją w cenie 200 pln można kupić przez stronę www.transatlantyk.org (podczas zakupu online doliczana jest opłata manipulacyjna). Pokaz filmowy odbywa się w Cinema City Manufaktura (sala 4, o godz. 19.00), po pokazie widzowie zostaną przewiezieni na kolację w Hali Maszyn EC1.

Bilety na seans w Kinie Łózkowym w cenie 30 zł można kupić przez stronę www.transatlantyk.org (podczas zakupu online doliczana jest opłata manipulacyjna). Jeden bilet dotyczy jednego łózka, do którego przyjść można samej/samemu lub maksymalnie w 4 osoby.

Bilety na Galę Otwarcia i Galę Zamknięcia Festiwalu w cenie 35 zł można kupić przez stronę: www.transatlantyk.org (podczas zakupu online doliczana jest opłata manipulacyjna).

Akredytacja dla widzów sprzedawane są online: <https://akredytacje.transatlantyk.org/> oraz od 11 lipca w Centrum Akredytacyjnym w Cinema City Manufaktura. Dostępne są w cenach 35 zł (dla seniorów), 60 zł (dla studentów i uczniów) oraz 90 zł (dla pozostałych widzów).